

Posudek vedoucího diplomové magisterské práce

Autor: Bc. Vendula Virago

Název: Imaginativní interpretace Bible: Kniha Jonáš

Oponentský posudek: Doc. Jiří Beneš, Th.D.

Vedoucí práce: ThDr. Eva Vymětalová Hrabáková, Th.D.

Diplomová práce splňuje obsahové i formální náležitosti, jež jsou obvykle na magisterskou práci z humanitního oboru kladeny. Diplomantka Bc. Vendula Virago propojuje odborné i popularizační pohledy na problematiku imaginace i imaginativní metodu interpretace narativního biblického textu. Je sympatické, že se dotýká, či přímo vstupuje i do jiných diskursů, než je oblast teologie a religionistiky. Její práce naznačuje i východiska pro interdisciplinární přesahy.

Charakteristika práce:

Autorka načrtává kořeny imaginativní interpretace Bible, jejich provázanost s Afro - americkou biblickou exegezí. Imaginaci Bc. V. Virago vykládá jako prostředek přenosu příběhu z minulosti do současnosti a cestu k rozvoji vcítění se do textu. Pregnantně poznamenává, že termín imaginativní „*byl uzurpován pro zakrytí řady interpretačních paskvilů...*“ (s. 8 - 9).

Diplomantka vychází z religionistické pozice, připomíná spojení „vstup do textu“ a v krátkosti se též zmiňuje o hermeneutice textu. Užívá neobvyklá spojení např. „*ultimátní svědectví víry*“ (s. 14) Podnětná, avšak blíže nerozvedená je věta v autorčině *Obecném uvedení do hermeneutiky*, která si však žádá širší rozvedení a vysvětlení. Jedná se o větu:

„*Absence autority, sociální média a nové způsoby sdílení informací vytvořily zcela nové hřiště pro pokoutní „exegetické kutění*“.“ (s. 15).

Prosím, aby se na bližší vysvětlení záměru, naznačeném ve výše uvedené větě, autorka zaměřila při obhajobě.

V práci se setkáváme s neobvyklým spojením „myšlenkové procedury“. Diplomantka uvádí čtenáře do problematiky logoterapie, která se zejména v malých terapeutických skupinách začíná hojněji používat. (Patří sem skupiny mladých lidí, studentů, rodinná setkání, skupiny pacientů v psychiatrické či psychologické péči). Autorka velice poutavě líčí zrod metody imaginativní interpretace Bible, která z velké míry raší z Afro - amerických kořenů. Vendula Virago v této části práce připomíná stěžejní význam orální tradice a zdůrazňuje postavu strážce tradice. Nakonec uvádí jedenáct kroků zvoleného postupu imaginativní interpretace Bible. (s. 25) Diplomantka naznačuje, že cílem imaginativní interpretace Bible je především rozvoj schopnosti vcítovat se do příběhu a spoluprožívat jej. Takový postup vede „*k formování komunity a osvojování si nových vzorců chování*“ (s. 30) Přitom pozoruhodně líčí vztah mentálních a verbálních obrazů.

Zajímavé je též autorčino rozvažování nad zpřítomněním předávané mentální tradice, vtělené do imaginativní metody výkladu Bible. Do této fáze je diplomová práce nabitá

poměrně přínosnými informacemi, které jsou dostatečně logicky propojené. Dle mého soudu se jedná o celkově přínosnější část práce.

Tam, kde autorka pracuje s konkrétním textem, častěji užívá všeobecně přijímané a někdy též nereflektované úvahy. Navzdory tomu autorka biblickou knihu Jonáš uvádí do současných kulturních interpretačních kontextů. S jejím černo - bílým hodnocením na s. 38 však nelze úplně souhlasit. Postrádám autorčin detailní přehled a nástin, kde se takto využitá imaginativní interpretace, aplikovaná na knihu Jonáš, využívá a kde by se využívat mohla nebo měla? Autorka příliš nepřihlíží k hebrejskému textu, a tudíž ve vlastním výkladu nevychází z jazykových a filologicko - exegetických základů, ale spíš z reflektovaných asociací.

Autorka se lehce dotýká vybraných možností přístupu a výkladu, které však jen letmo zmiňuje. Přitom didaktický a hagadický přístup by si zasloužil zevrubnější rozbor. Především proto, že v určitých fázích koresponduje se zvolenou imaginativní interpretací. (Vyprávění – poučení – uzdravení).

V literární a jazykové části výkladu knihy Jonáš postrádám autorčin vlastní jazykový rozbor, zejména pak práci s teologickými kontexty kořenů „g-d-l“ a „d-b-r“. (s. 41n).

Naopak neobvyklou a zároveň obohacující je aplikace zmiňované metody interpretace Bible na uměle vytvořenou situaci. Byť se nejedná o komunitu, ale o dvě izolované respondentky. Četba knihy Jonáš v malé skupině, zvolené pro účely zkoumání, by byla vhodnější. V tomto případě lze hovořit o specificky upravenou praktickou část diplomové práce. Tímto postupem diplomantka ukázala, jaké otázky si nad tímto biblickým spisem kladou a jaké odpovědi navrhují její vrstevnice, doposud neorientované v teologii, ani v zavedených podobách křesťanského vyučování.

Autorčin vlastní výklad zvoleného biblického textu předkládá čtenáři nový meta-příběh. V něm se námořníci i obyvatelé Ninive stávají Hospodinovými ctiteli. (s. 56n). Je to záměr autorky?

Závěr diplomové práce je srozumitelný a shrnuje její stěžejní výsledky.

Formální nedostatky, překlady a gramatické chyby se vyskytují v malé míře.

Závěrečné hodnocení: Diplomová práce Bc. Venduly Virago je dobrým pokusem o zpřístupnění metody imaginativní interpretace Bible, jejích zdrojů, motivů a struktury. Méně se však autorka zaměřila na její reálné (skupinové) praktické využití, jeho reflexi a charakteristiku.

Na základě výše uvedeného slovního hodnocení si před obhajobou dovoluji navrhnout klasifikaci v rozmezí **výborně (1) až velmi dobře (2)**.